

AKTUALIOSIOS INFORMACIJOS

Nr. 189/959. Diepholz, 1948 m. rugpiūčio mėn. 25 d.

psl. 1

"Atrodo, kad padarėme pažangą"

Užvakar Maskvoje įvykęs vakariečių įgaliotųjų diplomatų pasitarimas su Stalinu ir Molotovu užtruko 4 val. ir 45 minutes. Tai buvo ilgiausias pasitarimas per visą vakariečių buvimą Maskvoje.

Kaip visus šios rūšies pasitarimus, taip ir šį gaubia tas pats gilus paslaptiškumas. Ir oficialiai apie pasitarimą nieko nepranešama. Amerikiečių atstovas, spaudos reporterių klausimas apie pasitarimų sekme, atsakęs tik tiek: "Atrodo, kad padarėme pažangą". Jo manymu, tai nesąs dar paskutini pasimatymas Kremliuje.

Per pasimatymo vakariečiai tuoju pat pasiuntė savo vyriausybėms išsamius pranešimus, kurie šiandien Londone, Paryžiuje ir Vašingtone studijuojami. Šiandien Londone D. Britanijos užs. reik. ministeris E. Bevin priims JAV ir Prancūzijos pasiuntinius, kurie taip pat dalyvausią pasitarimuose dėl įvykių Maskvoje.

Vakar sovietų radijas pranešė gyventojams apie vakariečių diplomatų vizitą, Kremliuje užtrukusį apie 5 val. laiko. Šiaip sovietų spauda bei radijas ligi šiolei retai ką tepranešdavo.

Vakariečių spauda konstatuoja, jog šiuo metu į pasitarimus Kremliuje yra nukreiptas viso pasaulio dėmesys. Su įtempimu laukiama rezultatų, nes nuo šių pasitarimų sekmės pareina ne tik Berlyno ir Vokietijos, bet ir visos Europos, pagaliau ir viso pasaulio reikalai. Pasikalbėjimai ilgai užtrunka. Abi pusės turi sau daug ko pasisakyti. Vakariečiai buvo ir pasilieka tvirti savo nusistatymuose. Vilties susitarti esama tol, kolai dar surandama bendra kalba.

Sudaroma Vakarų Vokietijos kraštų fed. sąjunga

Užvakar vakare vakarų Vokietijos Kraštų ministrai pirmininkai savo konferencijoje nutarė organizuoti vakarų Vokietijos kraštų federacinę sąjungą, kurios pagrindą laikinai sudarytų 11 vakarų Vokietijos kraštų. Berlynui ir kitoms Vokietijos šalims paliekama laisva vieta. Rugšėjo mėn. 1 d. susirinks vakarų Vokietijos Sąjungos taryba laikinos konstitucijos projekto svarstyti ir jį priimti.

Iš rytų Vokietijos pranešama, kad tenai taip pat svarstomas naujos konstitucijos projektas. Tik čia visa daroma sovietų pavyzdžiu. Vakarų spauda apie šią konstituciją sako, kad tai esą Weimaro konstitucijos griaučiai su sovietiniu krauju ir kūnu.

Iš Berlyno

-Marš. Sokolovskis atidėjo sovietų zonos valsčių rinkimus vėlesniam laikui, nes nationaldemokratai ir ūkininkų partijos šiems rinkimams dar nepasiruošusios.

-Amerikiečių karinis gubernatorius pasiūlė sovietų kar. komendantui gen. Kotikovui susitarti nuimti visas sustiprintas sargybas ties sektorių pasieniais.

-Sovietų sektoriaus policijos vadas Markgraff savo pavaduotoju paskyrė geležinkelietį Lehman'ą, SED narį, apie kurį sovietų leistoji spauda praneša, kad esąs kilimo iš senos socialistinės šeimos. Vakarų sektorių vokiečių spauda sako, kad Lehman mažai ką nusimanąs policijos tarnyboje.

-Britų įstaigos paleido laisvėn sovietų majorą, kuris buvo sulaikytas už pergreitą važiavimą britų sektoriuje.

-Vakar susidūrė Berlyno aprūpinimo tarnyboje kursuoją du "Sky Master" tipo lėktuvai, kurių vienas iš Frankfurto skrido Berlynan, o antrasis - iš Berlyno į Frankfurtą. Abiejų lėktuvų įgulos žuvo.

Maitinimo skyrius praneša:

Šiandien visiems A ir B stovyklos gyventojams bus išduodama duona riebalai, sausainiai, cukrus, marmeladas, sūris, krakmolai ir pudingas/vaikams ir, imantiems sausą daavinį, mėsa šia tvarka:

281 - 330 nr.	nuo 8 -9 val.
331 - 380 nr.	" 9 -10 val.
381 - 430 nr.	" 10 -11 val.
431 -470 nr.	" 11 -12 val.
1 - 50 nr.	" 13 -14 val.
51 -100 nr.	" 14 -15 val.
101 -150 nr.	" 15 -16 val.
151 - 200 nr.	" 16 -17 val.
201 -250 nr.	" 17 - 18 val.
251 -280 nr.	" 18 - 19 val.

Atsiimant maistą, prašoma rodyti maisto korteles ir, bendram labui, laikytis nustatytos eilės. Sausas daavinys bus išduodamas ketvirtadienį. Išdavimo tvarka bus paskelbta vėliau.

=====

Kitos įvairios žinios:

- Sovietų karininkas, paleisdamas Berlyne sekmadienį sovietų karinės policijos areštuotąjį amerikiečių gubernatūros spaudos vedėją, atsiprašė, pažymėdamas reikala, ištirti ir nubausti kareivį, jei šis būtų apsirikęs.
- Graikijos vyriausybės gen.štabas pranešė, kad sukilėlių pasipriešinimas Gramos kalnyne esąs likviduotas. Apie 3.000 sukilėlių perbėgo į Albaniją, iš kur jie vėl pradėsia puolimus, tik jau kita kryptimi.
- Albanija atsisakė internuoti ir nuginkluoti Graikijos sukilėlius, perėjusius Albanijos sieną. Savo notoje ji atmeta šį Graikijos vyriausybės reikalavimą, įteiktą jai per JT gen.sekr.Tr.Ly. Savo notoje Albanija tvirtina, kad Balkanų Komisija esanti šnipų agentūra.
- Graikija prašo JT, kad Balkanų Komisija aktualiuosius šių kraštų reikalus spręstų tuojau pat, nelaukdama Jungtinių Tautų pilnaties posėdžio, kuris rudens mėnesį šaukiamas Paryžiuje.
- Norėdama stipriau apsaugoti Albanijos pasienį, pro kurį prasiveržia sukilėliai vėl atgal į Graikiją, Graikijos vyriausybė nutarė pašaukti 30.000 vyrų kariuomenės tarnybon.
- JAV ginkluotųjų pajėgų vadas Korėjoje gen.Hodge, Korėjai pasiskelbus nepriklausomai, atšauktas iš postų ir sugrįžta į JAV naujoms pareigoms. Prezidentas Trumanas pareiškė gen.Hodge padėką už ligšiolinę tarnybą, pažymėdamas, kad jis padaręs, ko iš jo JAV vyriausybė norėjusi.
- Iš Ženevos pranešama, kad IRO konferencijoje buvę pareikšta, jog D.Britanija ligi šiolei įkurdinusi didžiausį tremtinių nuošimtį. Iš 200.000 DP, kurie jau įkurdinti, 70.000 DP priėmė D.Britanija.
- Trieste įvyko komunistų partijos konferencija, kurioje, nedalyvaujant Jugoslavijos komunistams, buvo priimta rezoliucija paskelbti mirtinę kovą maršalui Tito ir jo politinei grupei.
- Jugoslavijos komunistų partijos laikraštis "Borba" praneša, kad kaimyninės valstybės stengiasi su Jugoslavija nutraukti bet koki bendradarbiavimą, nenorėdamos parodyti savo piliečiams, kas šiuo metu dedasi Jugoslavijoje.
- Šveicarijos bankas užblokavo Šveicarijoje Rumunijos aktyvus, atsilygindamas už šveicarų bankų nacionalizavimą Rumunijoje.
- Izraelio už.reik.ministerija delegavo savo atstovus į arabų valstybes ištirti padėčiai ir bendrai platformai pasitarimams su arabais surasti.
- Jugoslavijos pasiuntinys Persijoje kartu su savo tarnautojais atsisakė dirbti su Tito. Jie pareiškė, ieškosią apsaugos Tarybų Sąjungoje.
- Luneburgo apygardos policijos vadas pranešė, kad vakar iš sovietų zonos perbėgo 5 vok.policininkai. Atbėgėliai praneša, kad jie esą pirmieji iš to daugybės, kuri svajoja patekti vakarų zonosna. Jie atbėgę dėl pol.valymų. Leidžia Dedelstorfo LTB Komitetas. Redaguoja Saloméja Narkeliūnaitė. Redakcijos ir Administracijos adresai: mūriniam rajone - 3B/26 ir 3A/8.

Atsišaukimas į Tautiečius.

Š.m. rugsėjo 5 -- 10 dienomis šios, Diepholzo, naujos jungtinės mokyklinės grynai lietuvių stovyklos įkurtuvių proga, kaip ir kitur mūsų stovyklose būta, nutarta rengti lietuvių tautodailės ir spaudos parodą iš iš Lietuvos atsivežtinių ir iš tremtyje darytųjų gaminių. Tos parodos be Tamstų, Tautiečiai, talkininkavimo neįmanoma sutaisyti. Todėl yra nutarta, kad su tam tikrais eksponatų renkamaisiais lapais nuo rugp. 25 d. vaikščios po barakus mūsų įgaliotiniai ir surašys parodai reikalingus eksponatus, o rugpjūčio 31 d. ir rugsėjo 1 d. 9-12 val. ir 14-18 val. eksponatus jų savininkai prašomi atnešti į parodos salę - YMCAos patalpos - 4 blokas, kur eksponatai bus priimti, o parodai paskolintiems daiktams tuoj bus savininkams išduodami kvitavimai. Po parodos visi eksponatai tuoj bus jų savininkams grąžinti, parodos komitetui skelbiamąją dieną kvitavimus pristatčius.

Didžiosios ir Mažosios Lietuvos lietuviai, žinome iš jau ruoštųjų parodų, turi daug Lietuvos senovės brangių dalykų. Mūsų įgaliotiesiems eksponatų rinkėjams prašom sutikti parodyti tai, ko turit. Jie su jumis pasitars ir džiaugsmingai pasiskolins parodai jūsų rūpestingai su savimi sunkioje tremtyje vežiojamų eksponatų, gyvai atstovaujančių mūsų gyvąją Lietuvą. Parodą bus renkami ir eksponatai, jūsų jau tremtyje pasigaminti.

Pasiskaitę šį atsišaukimą, prieš mūsų įgaliotiniams pas tamstas atsilankant, prašytumėm iš anksto paruošti eksponatų parodai paskolinti. Tikimės ir tamstų mielaus talkininkavimo, ir todėl už talką iš anksto visiems širdingai dėkojame.

Parodoje bus šie skyriai: audiniai, mezginiai, nériniai bei siuviniai, tautiniai drabužiai, medžio bei odos dirbiniai, gintaro dirbiniai bei gintaras, numizmatika/pinigai/, filatelija/pašto ženklai/, spauda/visų laikų knygos, laikraščiai, žurnalai, žemėlapiai, schemas, albumai, paveikslai, rankraščiai, mūsų miestų herbai ir kt./ir tremtyje darytieji gaminiai. Plačius tų skyrių turinius su savimi turės mūsų įgaliotieji eksponatų rinkėjai.

Mūsų stovyklos Vytauto Didžiojo karūnavimo šventės - rugsėjo 8 d. ir pačios stovyklos atidarymo rengti komitetas yra pakvietęs į komisiją tautodailės ir spaudos parodai ruošti šiuos žmones: pirm. A. Gintautas, vice-pirm. kun. P. Kirvelaitis, sekr. P. Būtėnas, nariai E. Ramanauskienė, St. Stasienė, M. Šaulienė ir O. Titliūtė.

Parodos ruošimo komisijos įgaliotiniai šie/čia žymime ir kurie jų kuriuos barakus lankys/:

1. E. Ramanauskienė ir O. Minetienė - 1, 2 ir 3 bloakai;
2. St. Vilkanekytė ir V. Marčilionis - 2b, 3a ir 3b bloakai;
3. O. Titliūtė ir P. Zaranka - 4, 5, 6, 7 ir 8 bloakai;
4. M. Šaulienė ir Kl. Martinkus - mediniai barakai nuo vakarės pusės ligi policijos būstinės;
5. St. Stasienė ir L. Orentas - mediniai barakai nuo policijos būstinės miestelio link.

Parodos eksponatams apsaugoti ir tvarkos žiūrėti bus mokyklinio jaunimo budėtojai. Nakčiai parodos durys komisijos bus rakinamos ir antpaudojamos, o iš oro pusės parodą nakčiai saugos stovyklos policija.

Tautodailės ir spaudos parodos ne tik moko mūsų jaunąją kartą, bet ir visus lietuvius žadina, ypač sunkioje tremtyje atsidūrusius, atverdamas Lietuvos Tautos dvasios ir darbo lobius taip pat ir kitataučiams, tuo būdu padėdamas kovoti ir už mūsų tautos svarbiuosius reikalus, net ir už Lietuvos Nepriklausomybės grąžinimą. O šią parodą lankysime ne tik mes patys, bet ir anglai bei kitų tautybių žmonės. Tad paroda turi būti kiek galint pilna ir ryškiai lietuviškumo. Bendromis ir sutartinėmis jėgomis visi į talką.

Parodos Komisija.

versti /

Tautodailės ir spaudos parodai
rinktiniai eksponatai:

Audiniai: staltiesės, lovatiesės, rankšluosčiai, juostos, kaklaraikš-
čiai, servetėlės, lietuviški kilimai, užtiesalai pasostams, takai, įvai-
rūs išsiuvinėjimai.

Mezginiai: pirštinės, kojinės, megztukai, šalikos, skaros, pagalvėlės,
kepuraitės, vaikų apranga, suknelės, kitokie mezginiai.

Nėriniai ir siuviniai: užuolaidos, staltiesės, pirštinės, kojinės, pa-
galvėlės, rankinukai, lėlės, kepurės, kitokie rankdarbiai.

Tautiniai drabužiai: liemenės, bliuzės, sijonai, vyr. ir mot. marškintai,
kxx priejuostės, skarelės, nuometai, galvos papuošalai, kelnės, vyžos,
lietuviškos milinės, kiti tautiniai drabužiai.

Medžio, odos, metalo dirbiniai: inkrustacijos, raižiniai, pjaustiniai,
ideginimai, klumpaitės, dažytieji eksponatai, odos dirbiniai/pinigi-
nės, viršai/, medžio ir odos albumai, albumai drobe traukti, kryžių
pavyzdžiai, rūpintojėliai, įvairūs namų apyvokos įrankiai/verpimo
ir kt./.

Gintaro dirbiniai: gintaras, karoliai, sagtys, dėžutės/inkrustacija/
kryžiai, rašalinės, rašyklės, popierosinės, akmenėliai, statulėlės, ki-
tokie dirbiniai.

Numizmatika: lietuviški pinigai/monetos ir banknotai/, vekselių
blankos; visų okupantų išleistieji pinigai Lietuvai; medaliai ir
ordinai.

Filatelija: Lietuvos pašto ženklai: lietuvių pašto ženklai tremtyje;
visų okupantų išleistieji pašto ženklai Lietuvoje.

Spauda: Knygos, albumai, laikraščiai, žurnalai, žemėlapiai, schemas,
diagramos, statistikos, diplomai, diplomatiniai aktai, memorandumai,
mūsų miestų herbai, proklamacijos, atsišaukimai, atestatų, pažymėjimų
ir kt. blankai, paveikslai, laiškai, blankos, rankraščiai ir šios jungti-
nės stovyklos spauda: Dedelstorf, Gross Pesepe, Göttingeno ir Fanno-
verio. Spaudiniai gali būti senoviškieji. Nepriklausomosios Lietuvos
ir šių laikų visų šalių, kur tik lietuviškasis spausdintinis žodis
pasirodo.

Fotografinės nuotraukos: susytos su Lietuvos gyvenimu, okupacijomis,
tremtimi, tautodaile, knyga, gamtos vaizdais.

1948.8.25 d.

Parodos Komisija.